

Inhoudsopgave

1	Einde van de arbeidsovereenkomst – het ontslagstelsel	11
1.1	Inleiding	11
1.2	Historisch perspectief	14
1.2.1	Periode 1838-1907: ontslagrecht in de Wet op de Arbeidsovereenkomst	15
1.2.2	Periode 1945-1953: preventieve toetsing van een redelijke grond	18
1.2.3	Periode 1953-1999: uitbreiding bijzondere opzegverboden en verval algemeen opzegverbod voor werknemer	21
1.2.4	Periode 1999-heden: naar een nieuw ontslagrecht	23
1.3	Contouren van het Nederlandse ontslagrecht	26
1.4	Duaal preventief ontslagstelsel naar ontslaggrond	28
1.4.1	Beperking dualiteit: ontslagroute afhankelijk van ontslaggrond	31
1.4.2	Het toepassingsbereik van de preventieve ontslagtoets	35
1.4.2.1	Categoriale uitsluiting van de preventieve ontslagtoets	36
1.4.2.2	Situationele uitsluiting van de preventieve ontslagtoets	45
1.5	Gronden voor ontslag	48
1.5.1	Algemene herplaatsingsplicht binnen redelijke termijn met scholing	48
1.5.2	Limitatieve ontslaggronden van art. 7:669 lid 3 a t/m i BW	55
1.5.3	Additionele ontslaggronden	67
1.5.4	Ontslaggrond bepaalt ontslagroute UWV of kantonrechter	69
1.6	Opzegverboden en opzegtermijnen	70
1.6.1	Opzegverboden	70
1.6.2	Opzegtermijnen	77
1.6.2.1	De wettelijke opzegtermijnen	78
1.6.2.2	De (collectieve) contractuele opzegtermijnen	82
1.6.2.3	Onregelmatige opzegging	85
1.7	Transitievergoeding	94

1.7.1	Grondslag wettelijk recht op transitievergoeding	95
1.7.2	Hoogte transitievergoeding (art. 7:673 BW)	99
1.7.3	Geen of niet langer recht op een transitievergoeding (art. 7:673 lid 7 en 7:673c BW)	106
1.7.4	Voorziening bij cao in plaats van de transitievergoeding (art. 7:673b BW)	114
1.7.5	Wettelijk gecompenseerde transitievergoeding (art. 7:673e BW): slapende dienstverbanden en kleine werkgevers	117
1.7.5.1	Slapende dienstverbanden	117
1.7.5.2	Bedrijfsbeëindiging kleine werkgever wegens pensioen, ziekte of overlijden	124
1.7.6	Gedeeltelijk recht op de transitievergoeding	125
1.7.7	Terugbetalen transitievergoeding	129
1.8	Additionele ontslagvergoedingen	131
1.8.1	Billijke vergoeding	132
1.8.2	I-vergoeding	145
1.8.3	Samenloop transitievergoeding, billijke vergoeding en i-vergoeding	146
1.8.4	Schadevergoeding	147
1.9	Besluit	147
2	Einde van de arbeidsovereenkomst: de opzeggingsprocedure	149
2.1	Inleiding	149
2.2	Toestemming aan UWV of de commissie	149
2.2.1	Procedure UWV bij a-grond en b-grond algemeen	150
2.2.2	UWV-procedure bij bedrijfseconomisch ontslag (a-grond) nader beschouwd	152
2.2.2.1	Afspiegelingsbeginsel	152
2.2.2.2	Uitzonderingen op het afspiegelingsbeginsel	157
2.2.2.3	Voorwaarden bij verlening van toestemming?	160
2.3	Cao-commissie als alternatief voor UWV bij a-grond	163
2.3.1	Gebondenheid aan de ontslag-cao	165
2.3.2	De grenzen aan de inhoud van de ontslag-cao: de ontslagcommissie	174
2.3.3	De grenzen aan de inhoud van de ontslag-cao: de selectiecriteria	176
2.4	Sancties en rechtsbescherming	179
2.4.1	Vernietiging van de opzegging of billijke vergoeding (art. 7:681 BW)	179
2.4.2	Herstel van de arbeidsovereenkomst of billijke vergoeding wegens ernstig verwijtbaar handelen of nalaten (art. 7:682 BW)	183

2.4.3	Rechtsbescherming: hoger beroep tegen een beschikking van de rechter	196
2.4.3.1	Verzoek tot herstel van de arbeidsovereenkomst of vernietiging van de opzegging ten onrechte toegewezen: einde in hoger beroep	197
2.4.3.2	Verzoek tot herstel of vernietiging van de opzegging ten onrechte afgewezen: herstel van de arbeidsovereenkomst	199
2.4.3.3	Hoger beroep tegen de billijke vergoeding	200
2.4.4	Herroeping van de rechterlijke beschikking	201
2.4.5	Procesrechtelijke aspecten: bewijsrecht, toetsing ex tunc of ex nunc	204
2.4.6	De vervaltermijnen (art. 7:686a lid 4 BW)	212
2.5	Bijzondere vormen van opzegging: het ontslag op staande voet	219
2.5.1	Opzegging wegens een dringende reden: 'dringende reden'	222
2.5.2	Opzegging wegens een dringende reden: onverwijldde opzegging en onverwijldde mededeling	231
2.5.3	Opzegging wegens een dringende reden en vergoedingen	235
2.5.4	Opzegging wegens een dringende reden en recht op loon tijdens hoge beroep (Wilco-exceptie)	237
2.6	Bijzondere vormen van opzegging: het proeftijdontslag	241
2.7	Besluit	248
3	Einde van de arbeidsovereenkomst: de ontbindingsprocedure	251
3.1	Inleiding	251
3.2	Ontbindingsverzoek werkgever ex art. 7:671b BW	252
3.2.1	Ontbinding op grond van art. 7:669 lid 3 sub c t/m i BW	254
3.2.2	Ontbinding op grond van art. 7:669 lid 3 sub a of b BW na weigering toestemming UWV	256
3.2.3	Ontbinding op grond van art. 7:669 lid 3 sub a of b BW bij ontbreken tussentijdse opzegmogelijkheid	258
3.2.4	Doorwerking opzegverboden in ontbindingsprocedure	259
3.2.5	Ontbindingstermijn en additionele billijke vergoeding	262
3.3	Ontbindingsverzoek werknemer ex art. 7:671c BW	263
3.4	Ontbinding wegens wanprestatie ex art. 7:686 BW	269
3.5	Sancties en rechtsbescherming	274
3.5.1	Hoger beroep: ontbinding, herstel arbeidsovereenkomst of billijke vergoeding	276
3.5.2	Rechtskracht van de ontbindingsbeschikking en de ontbindingstermijn	277
3.6	Bijzondere situaties	282

3.6.1	Voorwaardelijke ontbinding (ontbinding voor zover vereist)	282
3.6.2	De pro-formaontbindingsprocedure	295
3.6.3	Ontbinding van de overeenkomst met een niet-werknemer	296
3.7	Besluit	298
4	Einde van de arbeidsovereenkomst: van rechtswege, met wederzijds goedvinden en collectief	301
4.1	Inleiding	301
4.2	Beëindiging van rechtswege	302
4.2.1	Definitie en onderscheidingen	304
4.2.2	Aanzegging van de arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd	310
4.2.3	De voortgezette arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd	317
4.2.4	De ketenregeling van art. 7:668a BW	320
4.2.4.1	Ketenregeling en opvolgend werkgeverschap	330
4.2.4.2	Uitzondering op de hoofdregel I: bij wettelijke bepaling	337
4.2.4.3	Uitzondering op de hoofdregel II: bij overeenkomst of cao	341
4.2.4.4	Uitzondering op de hoofdregel III: bij ministeriële regeling na uitzondering bij cao	347
4.2.4.5	Samenloop van ketenregeling en oproepovereenkomsten	348
4.2.5	Onbepaald → bepaald: einde van rechtswege?	348
4.2.6	Bepaalde tijd en opzegging	355
4.2.7	Sancties bij tussentijds ontslag	358
4.3	Einde arbeidsovereenkomst via de ontbindende voorwaarde	361
4.4	De beëindiging met wederzijds goedvinden	368
4.4.1	Wilsgebreken en wilsontbreken	369
4.4.2	De schriftelijke beëindigingsovereenkomst van art. 7:670b BW	374
4.5	Collectief ontslag	382
4.5.1	Formele werkingssfeer WMCO	383
4.5.2	Definitie collectief ontslag	385
4.5.3	Gevolgen collectief ontslag	386
4.5.4	Handhaving verplichtingen collectief ontslag / gevolgen overtreding verplichtingen	389
4.5.5	Faillissement	391
4.6	Besluit	391
	De Bakelsreeks	393